

Høringsuttalelse,
Overordnet strategi for transformasjon av Dokken.
Til: Bergen kommune
Fra: Proptech Innovation
Dato: 05.02.2021

Viser til høringsutkast DOKKEN 2050 – overordnet strategi datert 07.01.2021.

Proptech Innovation er en næringsklynge med fokus på innovasjon og teknologi for bygg-, anlegg- og eiendomsbransjen. Foreningen Proptech Innovation ble etablert høsten 2018 og teller i dag 82 medlemsvirksomheter. Som klynge ble vi tatt opp i klyngeprogrammet Norwegian Innovation Clusters i november 2020. Klyngen har sitt tyngdepunkt i Bergensregionen.

Innledningsvis ønsker vi å påpeke at den strategisk tilnærming som er valgt for transformasjonen av Dokken, er svært prisverdig. En visjon, definerte overordnede mål og strategier for å oppnå disse vil være en viktig forutsetning for gode prosesser.

Den overordnede strategien spenner over områder som går langt ut over Proptech Innovation sitt fokusområde, og det ligger veldig mye i strategien som vi overlater til andre å mene noe om. Proptech Innovation ønsker imidlertid å berømme at bærekraft og innovasjon utgjør to av fire strategiske mål i strategien.

Proptech Innovations innspill til strategien handler i hovedsak om to ting: 1) optimalisering av prosess og verktøykasse for utviklingen av Dokken, og 2) hvordan de strategiske målene om bærekraft og innovasjon kan styrkes.

Bygg, anlegg og eiendomsbransjen, som til syvende og sist skal omsette strategiene i praksis, går gjennom en kraftig transformasjon som vil akselerere i styrke de kommende årene. Dette handler blant annet om digitalisering, aggregering og anvendelse av data og utvikling av nye og bærekraftige løsninger basert på blant annet teknologi – herunder kunstig intelligens.

De mulighetene både dagens og morgendagens teknologi byr på, vil innebære et stort potensial for et transformasjonsprosjekt som Dokken, og kunne påvirke resultatene i vesentlig grad.

Proptech Innovation ønsker å sette følgende temaer sterkere på agendaen fra starten.

- **Anvendelse av ny teknologi i plan og utviklingsprosessen** kan legge til rette for økt brukerinvolvering, bedre samordning mellom ulike prosjekter innenfor et område og optimalisering av beslutningsunderlag. Det kan også bidra til mer effektive prosesser. Eksempelvis finnes det i dag gode verktøy for samhandling i virtuelle 3D-modeller, digitale tvillinger og løsninger for optimalisering av plassering av bygningsmasse ved hjelp av kunstig intelligens. Dokken-prosjektet kan utgjøre en fantastisk arena for å ta

i bruk slike verktøy i byutvikling, planprosesser og utforming av delprosjekter innenfor transformasjonsområdet – på en måte som bidrar til å optimalisere resultatet for byens befolkning.

- **En plan for deling/tilgjengeliggjøring og aggregering av data** på tvers av tekniske installasjoner, bygg og mobilitetsløsninger på Dokken, vil kunne skape gode forutsetninger for datadrevet innovasjon – herunder nye deleløsninger, effektive driftskonsepter og løsninger som gjør det mulig både å måle og redusere miljø- og klimapåvirkning fortløpende. Data og anvendelse av data gjennom kunstig intelligens vil være en av de viktigste driverne for endring i årene som kommer, og en strategi for transformasjon av et område med et 30-årsperspektiv bør eksplisitt adressere mulighetene som ligger i dette.
- **Teknologi som understøtter (fremtidig) ombruk og gjenbruk** bør også settes på agendaen. Ombruk og gjenbruk er satt på agendaen flere steder i parallelloppdraget - det er bra. Ombruk og gjenbruk bør både handle om å anvende brukte materialer i utbyggingen der det er formålstjenlig, og om å registrere materialene i alt som bygges på Dokken – slik at området tilrettelegges for en mest mulig bærekraftig løpende utvikling og transformasjon for fremtiden. Felles teknologi eller datadeling som understøtter dette, bør settes på agendaen i utviklingen av dette området.

Det er ikke noen motsetning mellom den foreliggende strategien og de innspill som her gis – tvert imot. Det er imidlertid få direkte referanser til teknologi, digitalisering osv. i strategien, og vi mener det kan styrke strategien om kommunen er eksplisitt på muligheter for og ambisjoner om å anvende ny teknologi for å oppnå de beste resultatene i utviklingen av Dokken.

En offensiv offentlig sektor er også viktig for utvikling av industrien. Proptech Innovation representerer ikke bare en bransje som ønsker å bidra til en progressiv utvikling av Dokken, men ser også en anledning til å la Dokken være med å utvikle bransjen i progressiv retning. Et prosjekt som Dokken, med den tidshorizonten dette har, kan være en fantastisk arena for pilotering og utvikling av nye teknologiske løsninger. En samhandling om dette vil gi merverdier både for bydel, byen og næringen – herunder generisk kompetanse, innovasjon og teknologiutvikling som kan anvendes på andre transformasjonsprosjekter. Som en konsekvens kan det gi grunnlag for ny teknologi, nye selskaper, nye arbeidsplasser og slik økt verdiskaping og omstilling i næringslivet.

Proptech Innovation stiller seg til disposisjon for sparring og samhandling, og bidrar gjerne også inn i de ulike ressursgruppene.